

EF KAN FJERNE PLADER FRA BIBLIOTEKER

Pladeselskaber vil have musikken ud af bibliotekerne, og selv bogudlånet risikerer at blive ramt af et nyt EF-direktiv

Af Michael Seidelin

BRUXELLES (*Det Fri Aktuelt*): Folketingets kulturudvalg får i næste uge en alvorlig skrivelse fra Danmarks Biblioteksforening. Foreningen advarer mod et EF-direktiv, der i realiteten kan betyde stop for udlån af musik på danske biblioteker. Hvis direktivet går igennem i dets nuværende form, bliver der også lukket for fremtidigt udlån af videoer. Hermed vil bibliotekerne være tilbage i deres gamle rolle som formidlere af bøger, og de vil miste kontakten med de tusindvis af unge, der kun kommer på biblioteket for at låne plader.

Selv bibliotekernes hidtidige rolle som formidler af bøger vil blive svækket. For ifølge EF-direktivet skal både forfattere og forlag have mulighed for at sige nej til biblioteker, der ønsker at udlåne deres bøger.

IMOD DANSK TRADITION

»Det er i strid med hele den

danske bibliotekstradition, og forslaget er i det hele taget et angreb på informationsfriheden,« siger Carsten Frederiksen fra Danmarks Biblioteksforening til *Det Fri Aktuelt*. Han nævner, at der allerede er eksempler på, at udgiverne nægter at stille meget dyre publikationer til rådighed for bibliotekerne.

Direktivet opererer også med et krav om, at udenlandske forfattere af oversatte bøger på danske biblioteker skal have en afgift for at stille bøgerne til rådighed. Det vil enten betyde, at de skal have et særskilt honorar eller have del i de danske bibliotekspenge.

Kulturministeriet mener, at der er taget højde for dette krav i den nye danske bibliotekslov ved, at f.eks. en englænder kan få del i de danske bibliotekspenge, hvis han skriver på dansk.

Det er mere end tvivlsomt, om EF og de meget aktive danske agenter for de udenlandske forfattere køber dette forsøg på at undgå EF-lovgiv-

ningen. Bliver Danmark underkendt ved EF-domstolen i Luxembourg i tilfælde af en retssag, vil det betyde en betydelig ekstra-udgift for det i forvejen økonomisk betrængte biblioteksvæsen. Ca. 40 procent af samtlige bøger på de danske bibliotekshylder er udenlandske.

UNGE BLIVER VÆK

Direktivet åbner en mulighed for, at bøgerne kan holdes uden for direktivets krav om, at forlag og forfattere kan forbyde udlån.

»Men spørgsmålet er, hvor længe en sådan undtagelsesbestemmelse holder. Problemet er, at der med direktivet bliver hamret en pæl igennem princippet om, at forfattere mod vederlag – i Danmark i form af bibliotekspenge – er forpligtet til at stille deres værker til rådighed for offentligheden,« siger Carsten Frederiksen.

Der bliver ikke tale om undtagelsesbestemmelser for musik og videoer. »Her er den udenlandske andel endnu større end for bøgernes vedkommende, og vi kan risikere, at pladeselskaberne fra den ene dag til den anden siger nej til pladeudlån. Det vil betyde, at bibliote-

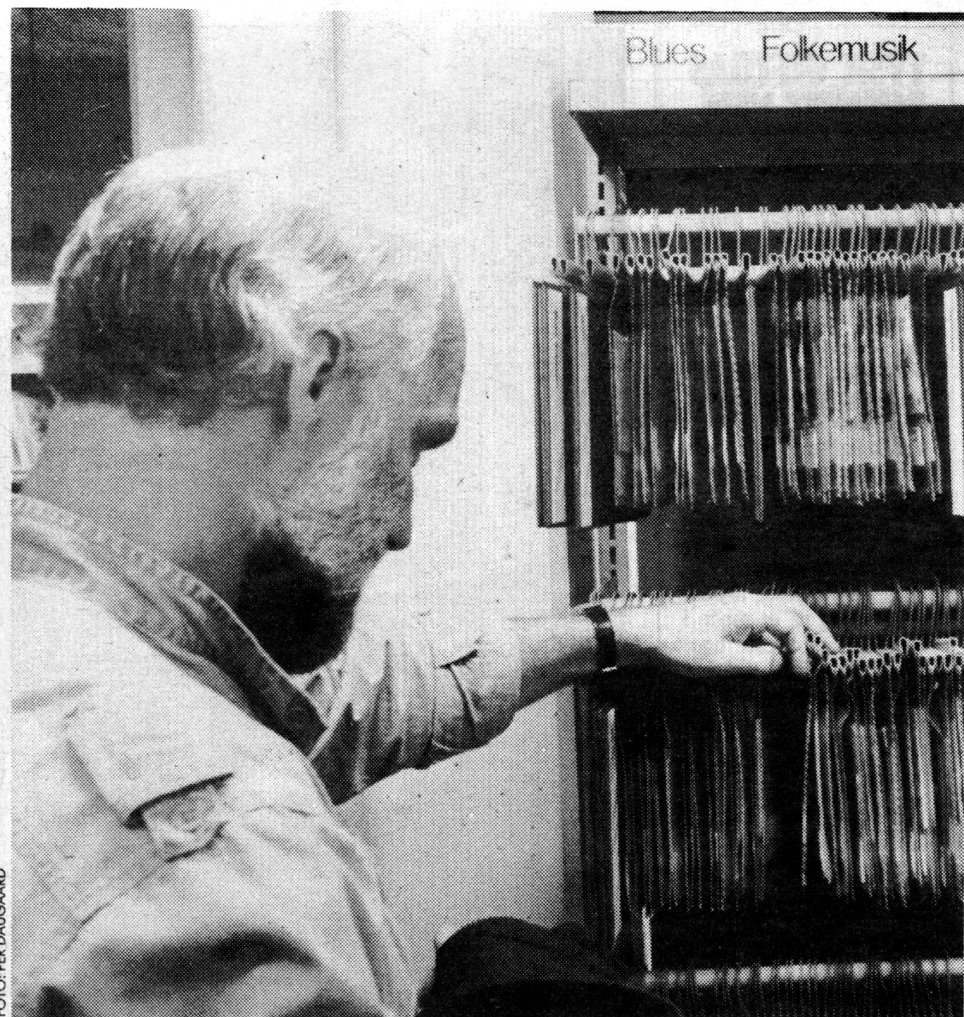

FOTO: PER DAUGAARD

Hvis direktivet går igennem, vil mange års forsøg på at gøre bibliotekerne til almene kulturcentre være spildt, mener kritikere

kerne i løbet af kort tid vil blive tømt for musik,« siger Carsten Frederiksen.

LØBET NÆSTEN KØRT

Hermed vil mange års forsøg på at gøre bibliotekerne til almene kulturcentre være spildt. De mange børn og unge, som kun eller først og fremmest låner musik, vil holde sig væk og miste ethvert forhold til biblioteket. Side-effekten ved pladelånet, nemlig at de unge

ofte tager en bog med, forsvinder.

Kommissionen ville oprindeligt blot lave ensartede regler for ophavsrettigheder i EF. Men efter et intenst lobbyarbejde fra den internationale musikbranche er det blevet til det nye forslag om direkte forbud mod udlån. Kommissionen har købt branchens påstand om at udlån og den efterfølgende piratkopiering svækker salget uden at kunstnere og udgivere

får økonomisk kompensation.

Både den danske og internationale biblioteksforening forsøger nu at mobilisere offentligheden mod direktivet.

»Det bliver svært, for vi er først kommet ind nu, hvor løbet er ved at være kørt. Hverken vi eller f.eks. Statens Bibliotekstjeneste var informeret om de radikale forandringer, EF nu lægger op til på biblioteksområdet,« siger Carsten Frederiksen.